

TOELICHTING

Algemeen

Bij de beoordeling of iemand aanspraak kan maken op bijstandsverlening door de overheid staat steeds de vraag centraal of de belanghebbende in zodanige omstandigheden verkeert of dreigt te geraken dat hij niet over de middelen beschikt om te voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan. Ook ten aanzien van degene die in het bezit is van een zelfbewoonde eigen woning kunnen, vooral als gevolg van langdurige werkloosheid, dergelijke omstandigheden zich voordoen. Een eigen woning vertegenwoordigt evenwel een bepaald vermogen dat, na aftrek van de eventuele schulden, soms aanzienlijk zal zijn. Men beschikt dan over middelen die, gelet op het complementaire karakter van de Wet werk en bijstand (WWB), in aanmerking dienen te worden genomen zodat strikt genomen geen aanleiding is voor de verlening van bijstand. Het gaat immers om middelen waarover de belanghebbende veelal niet kan beschikken om in zijn bestaan te voorzien, tenzij deze de woning buiten de bijstand verder bezwaart of te gelde maakt. Het eerste is niet altijd realiseerbaar, omdat een potentiële kredietverstrekker ook naar het inkomen zal kijken. Het tweede betekent dat vervangende huisvesting mogelijk moet zijn.

Indien het vermogen in de woning de vrijlating overschrijdt, dan dient de bijstand in de vorm van een geldlening te worden verstrekt (artikel 50 WWB). Bij het alleen verstrekken van de bijstand in de vorm van een geldlening heeft de gemeente weinig zekerheid dat de verstrekte geldlening wordt terugbetaald. De eigenaar kan, als hij geen bijstand meer ontvangt, de woning verkopen zonder dat de gemeente daar iets van merkt. Het invorderen van de geldlening zal dan in de regel veel inspanning vergen. Omdat het vaak om grotere bedragen gaat verdient het daarom aanbeveling om zekerheid te stellen. Bij registergoederen wordt zekerheid gesteld door middel van hypotheek, bij niet-registergoederen door middel van pandrecht.

Intrekken WIJ

Met ingang van 1 oktober 2009 is de wet investeren in jongeren (WIJ) in werking getreden. Als gevolg hiervan zijn per deze datum de Beleidsregels krediethypotheek en geldlening WWB WIJ 2010 in werking getreden onder gelijktijdige intrekking van de Richtlijnen krediethypotheek en geldlening.

Per 1 januari 2012 is de WIJ ingetrokken, en de WWB op een aantal punten aangescherpt. Hierdoor is het noodzakelijk de verschillende verordeningen aan te passen. Om die reden is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de Beleidsregels krediethypotheek en geldlening opnieuw vastgesteld en op een aantal punten verduidelijkt.

Artikel 78t van de WWB bepaalt dat besluiten op grond van de WIJ gelden als besluiten op grond van de WWB. Een inkomensvoorziening in de vorm van een geldlening onder verband van een hypotheek heeft dus met ingang van 1 januari 2012 van rechtswege te gelden als algemene bijstand in de vorm van een geldlening onder verband van een hypotheek. De Beleidsregels krediethypotheek en geldlening 2012 zijn inhoudelijk vrijwel identiek aan de Beleidsregels krediethypotheek en geldlening WWB WIJ 2010. Overgangsrecht is daarom niet aan de orde.

Aflossing bij beëindiging uitkering

Bij beëindiging van de algemene bijstand zal belanghebbende doorgaans over een hoger inkomen beschikken. Er wordt dan verwacht dat gestart wordt met de aflossing van de geldlening. Het oude besluit krediethypotheek ging ervan uit dat alle inkomen boven de voor belanghebbende geldende bijstandsnorm aangewend werd voor aflossing. Dit is met de invoering van de WWB reeds gewijzigd.

De berekening van de aflossingscapaciteit van een geldlening onder verband van hypotheek/pandrecht wordt vastgesteld op basis van de draagkrachtberekening voor

bijzondere bijstand. Hiermee wordt bereikt dat een belanghebbende vooruitzichten heeft op een financiële verbetering bij werkaanvaarding. Ook als er geen sprake is van werkaanvaarding maar bijvoorbeeld pensionering, is het niet reëel om mensen langdurig op bijstandsniveau te laten. Zeker omdat in de meeste gevallen zekerheid wordt gesteld en de geldlening op enig moment zal worden afgelost, kan een ruimhartiger aflossingsbeleid gevoerd worden.

Met betrekking tot het aflossen van de lening wordt uitsluitend uitgegaan van de aflossingscapaciteit.

Rente

Indien belanghebbende zijn betalingsverplichtingen niet nakomt, wordt wettelijke rente berekend vanaf het moment dat en zolang belanghebbende in verzuim is met het betalen van de vastgestelde aflossingen. De rente is vastgesteld op de wettelijke rente.